

מסכת יומא פרק ד' משנה א'

איך היה סדר הגורל? הכהן הגדול עומד באמצע סגן מימינו ראש בית אב משמאלו, ולוקח במהירות שני הגורלות. אם של שם עלה בימינו הסגן אומר לו אדוני תרים יד ימינך שכולם יראו, ואם של שם עלה בשמאלו כך אומר לו ראש בית אב. **מה הכהן גדול אומר כשהוא מניח הגורלות על השעירים?** מחלוקת, לת"ק לה' חטאת, לר' ישמעאל לה'. **לפי מי עונים אחריו בשכמל"ו?** לפי כולם, כי עונים על שם ה'.

משנה ב'

איפה קשרו לשעירים לשון של זהורית? לשעיר המשתלח בראש. ולשעיר לה' בצוואר במקום השחיטה. **איפה הניח את השעיר לעזאזל?** כנגד המקום שמשם משלחים אותו. **מה עשה הכהן גדול אחרי הגורל?** בא פעם שניה לפר שלו לעשות וידוי שני עליו ועל ביתו ועל הכהנים.

משנה ג'

באיזו צורה שחט הכהן גדול את הפר? כמו התמיד קרצו, ואח"כ קיבל הדם. **מה עשה עם הדם?** נתן את זה לכהן שיערבב הדם על השורה הרביעית מתחילת העזרה כלפי חוץ. [הטעם?] כדי שהדם לא יקרש עד שיעשו [הזאות]. **מה המשיך אח"כ?** לקח מחתה וחתה מהגחלים הפנימיות שהתעכלו היטב ממזבח החיצון. **איפה הניח אותם?** ליד הכהן הממרט בשורה הרביעית בהיכל.

משנה ד'

כל יום במה היה חותה הגחלים? בשל כסף. **לתוך מה מעבירים?** זהב. **וביום כיפור?** חותה בשל זהב ובזה מכניס. [למה לא כל יום בשל זהב? כי הגחלים היו הורסים הזהב וזה מדי יקר]. **מה הכמות של המחתה שהיה חותה בה כל יום?** לת"ק 4 קבין ולר' יוסי סאה (6 קבין) **לתוך איזה גודל מחתה היה מעביר?** ל - 3 קבין. **איך היתה נראית המחתה של כל יום?** כבידה, ידה קצרה, זהב ירוק (לרבי מנחם). של יום כיפור? קלה, יד ארוכה, זהב אדום. [איך יכול להיות שגם יד ארוכה וגם קלה? כי הדפנות היו דקות]. **כמה קטורת מקטירים כל יום?** [מנה], חצי בבוקר וחצי בין הערביים. **ביום כיפור?** מנה, ומלוא חפניו. **איזה עוד הבדל יש בקטורת?** שכל יום היתה דקה וביום כיפור שחקו עוד הפעם שתהיה דקה מן הדקה.

משנה ה'

היכן כהנים עולים בכבש? בעליה במזרח וירידה במערב. [הטעם?] שבעליה מזרח זה ימין ובירידה מערב זה ימין. **איפה כהן גדול עולה בכבש כל השנה?** מחלוקת, לת"ק כמו כל הכהנים, לר' יהודה עולה באמצע ויורד באמצע. [הטעם?] מפני כבוד הכהן גדול. **וביום כיפור איך היה עולה?** לכו"ע מהאמצע. [הטעם?] מפני כבוד הכה"ג. **היכן עושים הכהנים קידוש ידיים ורגליים?** מהכיר. **והיכן עושה כה"ג כל יום?** מחלוקת. לת"ק מן הכיר ולר' יהודה מכד של זהב. **וכהן גדול ביום כיפור?** מכד של זהב לכו"ע.

משנה ו'

כמה מערכות היה כל יום בבית המקדש? מחלוקת, לר' מאיר 4. **בשביל מה?** 1. אש תמיד. 2. גחלים לקטורת. 3. תמיד של שחר ושאר קרבנות. 4. שיירי תמיד של בין הערביים. **מה הוסיפו ביום כיפור?** עוד מערכה שיהיה גחלים לקטורת שמקטיר בקודש הקדשים. **לר' יוסי?** 3. **איזה מערכה מוריד?** שאת שיירי בין הערביים עושה עם המערכה הגדולה של תמיד של שחר. לר' יהודה 2. **עוד איזה מערכה מוריד?** את האש תמיד כי זה יכול להיות עם המערכה הגדולה, או של הגחלים לקטורת. **מה הפי' מערכות?** סדור של עצים.

פרק ה' משנה א'

מה הפי' הוציאו לו את הכף ואת המחתה? כף ריקה מלשכת הכלים, ומחתה עם קטורת מלשכת בית אבטינס. **מה עשה הכהן גדול עם הכף והמחתה?** חפן מלא חפניו של קטורת מהמחתה ונתן לתוך הכף. **האם הכמות של הקטורת היתה קבועה?** לא, לפי גודל ידי הכהן. **נטל את המחתה בימינו איזה מחתה זו?** מחתה אחרת שהיה בה הגחלים מהרובד הרביעי. **מה לקח ביד ימין?** את המחתה. [למה לא לקח ביד ימין הכף עם הקטורת שזה יותר חשוב?] כי המחתה עם הגחלים יותר כבידה ובשביל להקל על הכהן גדול לוקח הכבד ביד ימין. **כמה פרוכות היו בין הקודש ובין קודש הקדשים?** מחלוקת, לת"ק שתיים, לר' יוסי אחת. **הטעם לר' יוסי?** שכתוב והבדילה. 'הפרוכת' לכם. **לפי מי המשנה ממשיכה לדבר?** לת"ק. **מאיזה צד היו הפרוכות מקופלות?** החיצונית מן הדרום, והפנימית מן הצפון. **איך הכהן גדול נכנס לקודש הקדשים?** נכנס מצד דרום לבין שתי הפרוכות. והולך לכיוון צפון, וכשמגיע לצפון מסתובב לדרום עד שמגיע לבין שתי הבדים של הארון. **כמה רווח היה בין שתי הפרוכות?** אמה. **איפה מניח המחתה?** בין שני הבדים. [איפה מניח הכף?] או בחיקו או בשיניו

ועושה חפינה, מהקטורת ושם בתוך הגחלים]. **מתי יוצא מקודש הקדשים?** אחרי שכל קודש הקדשים התמלא עשן. **באיזו צורה יוצא חזרה?** מהלך לאחוריו (כמו שנכנס עם הפנים לקודש הקדשים) **איפה מתפלל?** בהיכל. **למה מתפלל תפילה קצרה?** כדי שלא להבהיל את ישראל [שיראו שמתעכב ואולי מת שם].

משנה ב'

מה הפי' משנטל הארון? שהארון נגנז ע"י יאשיהו. **אז היכן היה מניח את המחתה?** על אבן השתיה. **מה הפי' שתיה?** מלשון יסוד שעליה הושתת העולם. **מי היו נביאים הראשונים?** דוד ושמואל. **מה היה הגובה שלה?** 3 אצבעות.

משנה ג'

נטל את הדם, איזה דם? דם הפר ששחט. (ובנתיים עשה הקטורת) **אצל מי זה היה?** אצל הממרט. **להיכן נכנס עם הדם?** למקום שהיה בקדש הקדשים והקטיר הקטורת. **כמה הזאות היזה?** אחת למעלה ושבע למטה. **האם היה מתכוין להזות (על הארון)?** לא, אלא כמלקה ונופל על הרצפה כסדר. **איך היה סופר?** עם כל ספירה של השבע למטה היה מזכיר את האחת שלמעלה. [הטעם? שלא יטעה בספירה]. **מה עשה עם דם הפר אחרי שגמר ההזאות בפנים?** הניח הדם על כן זהב שהיה בהיכל.

משנה ד'

מה עשה אחרי הזאות דם הפר בפנים? שחט השעיר ועשה 8 הזאות כמו עם דם הפר. **איפה היה מניח את דם השעיר?** מחלוקת, לת"ק היה שני כנים ומניח על הכן השני. לר' יהודה היה כן אחד ונטל דם הפר ומניח שם דם השעיר. **מה עשה אח"כ?** לקח דם הפר ועשה 8 הזאות על הפרוכת מבחוץ כמו בפנים, ואח"כ הניח דם הפר ולקח דם השעיר ועשה כדם הפר. **מה עשה אחרי שגמר ההזאות בפנים ועל הפרוכת?** עירבב דם הפר והשעיר ביחד. **באיזו צורה עירבב?** דם הפר לתוך דם השעיר ואח"כ שפך הכל לתוך המזרק של דם הפר.

משנה ה'

מה עשה הכהן גדול דבר ראשון על מזבח הזהב? 4 מתנות על 4 קרנות. **מאיזה קרן מתחיל?** מזרחית צפונית, וממשיך הלאה לצד ימין. **מאיפה מתחיל המתנות בחטאת חיצונית?** בדרומית מזרחית. **ואיפה מסיים ב - 4 מתנות על מזבח הזהב?** ג"כ בדרומית מזרחית. **איך היה נותן המתנות?** מחלוקת. **במה תלויה המחלוקת?** אם היה עומד במקום אחד או מסתובב לכל קרן. **אז לת"ק שהיה מסתובב?** היה נותן מלמעלה למטה [כדי שלא יתלכלכו בגדיו], ולר' אליעזר שהיה עומד במקומו? לכל קרן היה נותן מלמטה למעלה חוץ מהקרן ששם עמד (מזרחית צפונית) שהיה נותן מלמעלה למטה.

משנה ו'

מה הפי' טהרו? נקי. ממה? שהכה"ג פינה הגחלים בשביל לעשות 7 הזאות על מזבח הזהב. **מה היה עושה עם שיירי הדם?** שופך על יסוד מערבי. **איזה שיירי הדם היו שופכים ביסוד דרומי?** של מזבח החיצון. **מאיפה יצאו כל הדמים?** ממקום אחד שהיו מתערבים באמה. **לאיפה האמה היתה נשפכת?** לנחל קדרון. **האם מותר להשתמש בדם בשביל לזבל השדות?** אסור להשתמש אך ורק אם משלמים להקדש.

משנה ז'

מהו סדר יום הכיפורים האמור על הסדר? שחיטת הפר, קטורת בפנים, הזאה מדם הפר בפנים, שחיטת השעיר, הזאה מדם השעיר בפנים. הזאה מדם הפר בהיכל, הזאה מדם השעיר בהיכל. 4 מתנות ו 7 הזאות על מזבח הזהב משני הדמים יחד. **אם הקדים דבר אחד לחבירו מה הדין?** לא עשה כלום. **לדוגמא, אם הקדים את ההזאה מדם השעיר בהיכל לדם הפר, מה יעשה?** יזה שוב מדם השעיר אחר דם הפר. **אם נשפך הדם?** צריך להביא דם אחר (ששוחט עוד בהמה) ולהתחיל מתחילת כפרה זו. אם אחז בפנים מתחיל הכל מבפנים, אם אחז בהיכל מתחיל הזאות ההיכל, ואם במזבח החיצון מתחיל משם. **מה דעת ר"ש ור"א?** שאין מתחיל ההזאות אלא ממקום שפסק.